

RANDERS KOMMUNE

LANDDISTRIKTS POLITIK

2023-2026

OM POLITIKKEN

Landdistriktpolitikken sætter de overordnede rammer for, hvilken retning Randers Kommune og borgerne lokalt ønsker, at landsbyerne og lokalområderne skal bevæge sig i. Det skal være attraktivt at bo, leve og arbejde i landdistrikterne i Randers Kommune. Vi har mange landsbyer i kommunen, og det er vigtigt, at der er fokus på deres forskellighed, særlige identiteter og unikke potentialer. Det betyder også, at der er stor forskel på, hvilke former for støtte og vejledning der er behov for i de enkelte landsbyer. Et gennemgående tema er imidlertid, at det er det lokale engagement og fællesskaberne der er drivkræfterne, og det er dette, der skal understøttes.

Temaerne i landdistriktpolitikken er på forskellig vis med til at fremme udviklingen af landsbyerne og lokalområderne. Temaerne er Levedygtige landsbyer og lokalsamfund, Energi og bæredygtig udvikling, Bosætning og Samarbejde på tværs. Med disse temaer er der fokus på både de fysiske rammevilkår, fællesskaberne og foreningslivet, der binder tingene sammen, og får lokalområderne til at blomstre.

Landdistriktpolitikken skal ses i sammenhæng med kommunens øvrige politikker og strategier. Herunder især Det strategiske afsæt for Landdistriktsudvikling og Naturparkplanen for Naturpark Randers Fjord

INDHOLD

Forord	3
Overordnede temaer	4
1 Levedygtige landsbyer og lokalsamfund	4
2 Energi og bæredygtig udvikling	6
3 Bosætning	8
4 Samarbejde på tværs	10

FORORD

Borgere, foreninger og andre landdistriktsaktører har sammen med politikere fra landdistriktsudvalget sat ord på i hvilken retning vores landdistrikter skal udvikle sig i de kommende år. Det har været en konstruktiv og givtig proces, som vi siger stor tak for. Resultatet af den fælles indsats kan du læse i denne politik.

Med politikken ønsker vi at komme hver enkelt landsbys og hvert lokalsamfunds lokale, unikke karakterer i møde og værdsætter forskelligheden. Landsbyerne har forskellige potentialer for at udvikle sig, og det er vigtigt, at det er lokale initiativer, der sætter retningen, så udvikling og tiltag sker på lokale ønsker.

Samtidig bærer politikken præg af, at globale tendenser i stadig højere grad påvirker udviklingen i landdistriktet. Urbanisering er et velkendt fænomen, og i de seneste år er også særligt klima- og energi rykket tæt på. På den ene side skaber globale tendenser dermed også lokale udfordringer, og samtidig er de områder, hvor de stærke fællesskaber i landsbyerne kan være med til at levere lokale løsninger og skabe en bæredygtig udvikling - både lokalt og i det store perspektiv. De muligheder skal vi være klar til at gribe.

Vi ønsker at landsbyerne og lokalsamfundene er levedygtige og attraktive steder at bosætte sig, hvor der netop er muligheder for at nyde naturen, kulturen og at dyrke forskellige aktiviteter.

Torben Hansen
Borgmester

Anne Hjortshøj
Formand for landdistriktsudvalget

OVERORDNEDE TEMAER

1 LEVEDYGTIGE LANDSBYER OG LOKALSAMFUND

Levedygtige landsbyer og lokalsamfund skal forstås bredt, men knytter særligt an til civilsamfundet og de lokale fællesskaber. Landsbyer og lokalsamfund i Randers Kommune varierer meget i størrelse og udtryk, hvilket har betydning for de lokale udviklingsmuligheder. Drivkræfterne i landsbyerne er i vid udstrækning foreningslivet og ildsjælene, der får noget til at ske, og skaber rum, hvor fællesskaber kan blomstre. For at skabe lokalt ejerskab er det vigtigt, at retningen for landsbyernes udvikling sættes lokalt. Derfor skal foreningernes og ildsjælenes indsats understøttes med sparring og muligheder for at søge puljemidler.

Et centralt parameter for at styrke de lokale fællesskaber og civilsamfund er ofte, at der er fysiske rammer, hvor borgerne kan mødes.

Foreningsliv og ildsjæle

Foreningslivet og de lokale ildsjæle er nerven i landsbyerne, og lokalsamfundene er en forudsætning for det gode liv i landsbyerne. De kan skabe større glæde for dem, der bor der, samt sætte gang i aktiviteter der giver indhold at mødes om.

Vi vil:

- understøtte indsatsen for rekruttering og motivering af frivillige
- tilbyde muligheder for at modtage økonomisk støtte til lokale projekter. Det kan være gennem landsbypuljen og ved at tilbyde mellem- og rentefinansiering
- understøtte indsatsen for vidensdeling vedrørende landdistriktsudvikling gennem Landdistriktsservice
- tilbyde muligheder for at landsbyerne kan få hjælp og sparring til at lave og revidere lokale udviklingsplaner, der er med til at sætte en retning for landsbyerne

Som borger i kommunens landdistrikt har man mulighed for at rette henvendelse til Landdistriktsservice. Landdistriktsservice er et team af kommunale fagpersoner, som er oprettet specielt til at støtte og vejlede i relation til projekter og forhold vedr. landdistrikterne.

landdistriktsservice@randers.dk / telefon 2057 3090.

Fællesskaber, mødesteder og aktiviteter

Det er centralt, at der er steder, hvor fællesskaberne kan mødes, dannes og blomstre. Det kan være områder, der er tilgængelige for lokalsamfundet som for eksempel forsamlingshuse og grønne arealer.

Vi vil:

- understøtte initiativer i forhold til etablering af faciliteter og samlingssteder
- understøtte forsamlingshusene med en helhedsplan, der sætter retningen for indsatsen for kommunens forsamlingshuse
- anerkende de respektive landsbyers forskelligartede udviklingspotentialer og særlige stedsidentitet
- undersøge mulighederne for at støtte kunst- og kulturtilbud i landdistriktet
- understøtte samlende arrangementer, der er med til at skabe rammer for fællesskab

Natur

Naturen er en vigtig ressource for os, og skovene og naturområderne er til gavn for både mennesker, natur og miljø. Skove binder CO2 og er hjemsted for dyr og planter, og så har ophold i og adgang til naturen positiv indvirkning på vores mentale og fysiske velvære. Det er derfor et særligt aktiv for dem, der bor i landdistriktet med let adgang dertil, samt dem der overvejer at flytte dertil. Derfor er det vigtigt, at der skabes og bevares naturområder, samt at der skabes øget tilgængelighed til og information om disse.

Vi vil:

- understøtte projekter, der skaber bedre adgang til natur og rekreative områder

2 ENERGI OG BÆREDYGTIG UDVIKLING

Globale kriser sætter i øget grad deres aftryk på lokale udviklingsmuligheder, hvor særligt energikilder er blevet et centralt emne i landsbyerne. Adgang til vedvarende energikilder kan have betydning ift. lokal arealanvendelse, ligesom det kan være noget, der giver anledning til lokal dialog og sammenhold. Samtidig kan landsbyerne og de stærke fællesskaber spille en rolle i forhold til at levere lokale løsninger på globale problematikker.

Energi og bæredygtig udvikling

Klima- og energikrisen sætter i stadigt højere grad et aftryk, der kan mærkes lokalt, hvor grønne og økonomisk såvel som socialt bæredygtige løsninger er blevet temaer, der fylder. Det fordrer kollektiv handling, som gør de lokale fællesskaber centrale i samspil med private og offentlige instanser.

Vi vil:

- understøtte indsatsen for strøm- og energirenovering på fysiske mødesteder, så disse sikres bedre økonomi. Det kan være med mulighed for at søge kommunale puljemidler og med sparring via Landdistriktsservice.
- være opmærksomme på vigtigheden af lokal inddragelse i forbindelse med etablering af vedvarende energianlæg, således at landsbyernes og lokalområdernes interesser medtænkes
- støtte grønne tiltag med fællesskabsdannende potentiale med sparring og kommunale puljemidler. Herunder afsøge mulighederne for synergieffekter med LAG Randers-Favrskovs og Region Midts indsatser

3 BOSÆTNING

Bosætning i landsbyer og lokalområder er et kerneområde, der dækker bredt og over flere indsatser. Det er centralt, at der er rammer på plads, som kan understøtte det gode liv i på landet. Flere ting kan have stor betydning i forhold til bosætning, og der er mange forskellige ønsker og hensyn at imødekomme. Derfor søger vi at favne bredt, samtidig med at indsatser målrettes strategisk. Det handler både om de mere bløde værdier såsom adgang til natur, og også de mere konkrete fysiske rammer, der har betydning for dem, der allerede bor der, såvel som potentielle tilflyttere.

Boformer og markedsføring

I stigende grad efterspørges et varieret boligudbud. For nogle er drømmen et nybygget parcelhus, mens andre drømmer om at bo sammen med andre i et fællesskab. Nogle ønsker at bo inden for byskiltet, mens andre ser en fremtid for sig med åbne vidder. Den mangfoldighed skal de kommende års indsats tage højde for, ligesom der skal arbejdes for et udbredt kendskab til mulighederne for at bosætte sig i Randers Kommunes landdistrikt.

Vi vil:

- understøtte indsatsen for differentierede boformer og tage højde for de forskellige lokale ønsker hertil
- støtte op om, at der ageres proaktivt og strategisk i forbindelse med jordopkøb og udbud af byggegrunde
- samarbejde med foreninger og aktører på boligmarkedet
- understøtte markedsføring af mulighederne for at bosætte sig i landsbyer og lokalsamfund
- understøtte indsatsen for velkomst til tilflyttere

Rammer for bosætning

For at skabe øget bosætning er det vigtigt, at der fortsat arbejdes for at have de fundamentale rammer på plads, som kan gøre vores landsbyer attraktive. Det handler bl.a. om landsbyernes udtryk, og hvordan det gode liv på landet kan understøttes.

Vi vil:

- tilbyde områdefornyelse til landsbyer inden for de økonomiske rammer, der hvor der er lokal opbakning og spores et konkret behov
- afsøge mulighederne for at skabe byforskønnelse via dialog om nedrivning af dårlige og skæmmende bygninger
- understøtte indsatsen for adgang til natur og rekreative områder
- inden for de økonomiske rammer arbejde mod at forbedre trafiksikkerheden med særlig fokus på cykelstier og skoleveje
- arbejde for en god og fleksibel mobilitet inden for de økonomiske rammer
- afsøge mulighederne for delebilsordninger og andre borgergenererede alternative befordringsmuligheder
- understøtte indsatsen for bedre adgang til offentlig og privat service
- understøtte indsatsen for adgang til tidssvarende digital infratraktur

Erhverv og Turisme

Lokale arbejdspladser kan være med til at skabe liv i et lokalområde, mens stedbundne ressourcer og kvaliteter kan skabe et øget kendskab ud over bygrænsen. Et øget fokus på turisme og oplevelser på vandet og i det grønne kan være med til at skabe lokal stolthed og stedsidentitet, som er med til at understøtte den gode fortælling om livet på landet.

Vi vil:

- understøtte vidensdeling, synergier og samarbejds muligheder med lokale foreninger
- arbejde for etablering af gode faciliteter for turister i Randers Kommunes landdistrikt
- understøtte markedsføring og branding af oplevelser og aktiviteter i Randers Kommunes landdistrikt
- have fokus på Naturpark Randers Fjord og åerne og det potentiale de blå bånd tilbyder i forhold til naturoplevelser, bosætning og turisme

4 SAMARBEJDE PÅ TVÆRS

Sund og positiv udvikling af landsbyer og lokalområder er noget, der sker i stærke relationer og netværk. Det er en fælles opgave, der involverer både borgernes og kommunens engagement og vilje til at tænke på tværs af de enkelte instanser. Vidensdeling og dialog er nøgleordene.

Vi vil:

- afsøge mulighederne for at samarbejde med andre udvalg om projekter og aktiviteter i landdistriktet.
- understøtte etableringen af netværk og funktionsklynger. Både i landdistriktet og på tværs af land og Randers by
- understøtte etableringen af landsbyklynger
- understøtte vidensdeling mellem landsbyerne
- tilbyde Landdistriktsservice til landsbyerne
- tilbyde dialog og netværk på et årligt møde
- søge samarbejde med vigtige aktører som LAG Randers-Favrskov, Region Midtjylland og Landdistrikternes Fællesråd

Randers Kommune
Laksetorvet
8900 Randers C
www.randers.dk

RANDERS